

T.C.
ELAZIĞ TİCARET BORSASI

HAYANCILIK SEKTÖRÜ SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ ELAZIĞ

13.10.2017

T.C.
ELAZIĞ TİCARET BORSASI

ELAZIĞ İLİ HAYVANCILIK SEKTÖRÜ SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Büyükbaş Hayvancılık Açısından;

Ülkemizde hayvancılık sektöründe yıllarca uygulanan yanlış politikalar sektörü et ihraç eder durumdan et ithal eder hale getirmiştir.

Özellikle son yıllarda daha çok teşvik verilmesine rağmen hala et veya hayvan ithalatını konuşuyor olmamız teşvik sistemimizin de bütünüyle gözden geçirilmesi sonucunu doğurmaktadır. Hayvancılığımızı geliştirmek için, önce üretimimizin artırılması ve terör olayları nedeniyle Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki mezraları ve köyleri terk eden insanların geriye göçü sağlanarak hayvancılığın geliştirilmesi teşvik edilmelidir. Bu mezraların üretime açılması hayvancılığın gelişmesinde en büyük etken olacaktır. Hayvancılığın geliştirilmesi için bölgesel özelliklerde göz önüne alınarak, özel bir teşvik sistemi uygulanmalıdır.

1- Üretici-Sanayici entegrasyonu ile sözleşmeli hayvancılık modeli ve Organize Hayvancılık Bölgeleri teşvik edilmelidir.

İlimiz Valiliğinin öncülüğünde Borsamız tarafından Elazığ Belediyesi ve Elazığ Ticaret ve Sanayi Odası ile birlikte yürütülen Elazığ Besi TDİOSB Projesi tamamlandığında ilimiz hayvancılığına büyük bir katkı sağlayacağı aşikardır. Ancak nasıl bir dönem TKDK tarafından büyük bir oranda Tavuk Üretim Tesisleri desteklendiyse 2019 yılında çıkacak projelerde de özel bir çalışma yapılarak sadece bu bölgeye yatırım yapacak kırmızı et üreten işletmeler (besi çiftlikleri) desteklenmeli ve yeni ve ucuza mal edilecek ahır tipleri de sermayenin üretime dönüştürülmesi açısından TKDK tarafından desteklenen projeler kapsamına alınmalıdır.

2- Bölgesel sorunlar göz önüne alınarak bir an önce bir bölgenin “Pilot Bölge” olarak ilan edilmesi gereklidir. İlimiz hayvancılığa uygun bölgeler belirlenerek Hayvancılık Bölgesi ilan edilmeli, yem maliyeti de göz önünde bulundurularak burada yatırım yapacaklara geniş araziler açık besi amaçlı tahsis edilmeli. Meralar ıslah edilerek, hayvancılık sektöründe yatırım yapan büyük işletmelere tahsis edilmelidir.

3- Hayvan ırk ıslahı çalışmalarına ağırlık verilmeli ve her bölge için en uygun hayvan ırkı belirlenmelidir. Irk ıslahı geliştirilmesi sağlanıncaya kadar, her bölgenin şartlarına uygun ırklar seçilerek damızlığa yönelik canlı hayvan ithal edilmeli, ayrıca yıllardır gündemde olan et ithalatına kesinlikle müsaade edilmemeli ve üreticiyi koruyucu tedbirler alınmalıdır.

T.C.
ELAZIĞ TİCARET BORSASI

4- Büyükbaş besilik danaya yetkili kombinelerde kesilmesi halinde baş başına verilen 250 TL teşvik umut vericidir ancak ithal hayvanların kesimi halinde üretici bu teşvikten yararlanamamaktadır. Bu durum gözden geçirilmeli ve üreticinin desteklenmesi amacıyla ithal danaya da baş başına teşvik getirilmelidir.

5- Sektörde, kayıt dışılığın önemli boyutlara ulaşması nedeniyle haksız rekabet ve adaletsizlik yaşanmaktadır. Tarımsal ve hayvansal ürünlerin pazarlanmasında kullanılan müstahsil makbuzundan, Ticaret Borsalarında işlem görmesi şartıyla yapılan %50lik stopaj vergisi indiriminin %100 oranına çıkarılması, ayrıca üreticinin ürününü müstahsil makbuzu ile satması halinde kayıt altına giren üreticiye, üretimini artırması amacına yönelik teşvik primi verilmesi sorunu temelinden çözecektir.

6- Et, süt, yumurta ve diğer tüm hayvansal ürünlerde KDV oranı % 1' e indirilmelidir.

7- AB hayvancılığı ile rekabet şansı yüksek olan manda ve koyun yetiştiriciliği özellikle uygun bölgelerde desteklenmelidir. İlimiz manda yetiştiriciliği açısından uygun bir bölge olup manda yetiştiriciliğinin gelişimine katkı sağlayacak ilave politikalar üretilmelidir.

8- Gerek et gerekse süt hayvancılığı gelişmesi açısından kooperatifleşme çalışmalarına önem verilmelidir.

9- Süttaş'ın Bingöl ilinde yapacağı yatırım göz önünde bulundurulduğunda ilimizde süt üreten mevcut damızlık işletmeleri desteklenmeli, Süttaş'ın bu projesi ilimizi de etkileyeceğinden bu işletmelerin arttırılmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

10- Hayvan varlığı konusunda sektör ve kamu arasında uyumluluk sağlanmalı, Ülkemizde kombine ırklara geçiş sağlanana kadar kaliteli besi materyali ithalatına izin verilmeli, çözüm politikaları ithalata değil üretime yönelik olmalıdır.

11- Kırsalda yaşam standardının yükseltilmesi için sözde değil özde kadın ve genç çiftçilerimizin hayvancılık üretimine katkı sağlamaları teşvik edilmelidir. TİGEM tarafından genç çiftçilere getirilen damızlık düveler verimsiz ve kalitesiz idi. Bu doğrultuda genç çiftçilere destek olarak çıkarılan proje sektöre fayda sağlayacağına çoğu çiftçinin zarar etmesine sebep oldu. Bu doğrultuda damızlık düve getirilirken ırk ve verimine dikkat edilmesi gerekmektedir.

T.C.
ELAZIĞ TİCARET BORSASI

Küçükbaş Hayvancılığın Gelişmesi Açısından;

1- Özellikle Şavaklılar diye tabir ettiğimiz küçükbaş hayvancılık ile uğraşan üreticilerin karşılaştığı en büyük sorunlardan biri mera kira fiyatlarının hem yüksek oluşu hem de ilden ile farklılık göstermesidir. Bu nedenle Küçükbaş hayvancılığın gelişimi için mera kira fiyatları düşürülerek her ilde standart hale getirilmelidir.

2- Hayvancılık sektörünün gelişmesi ve Hayvan varlığının artırılması açısından süt inekçiliği ve süt ürünleri üretiminin desteklenmesi önemli bir husus. Yem de yapılan KDV indirimi gibi Peynir ve Çökelek benzeri süt ürünlerinin alım-satımındaki KDV oranının % 1 e indirilmesi özellikle küçükbaş hayvancılığın gelişmesi için de son derece önemli.

3- Piyasada bez tulum, çeşnili tulum vb. adlarla satılan ve içerisinde insan sağlığına zararlı maddeler içeren peynirler tulum peyniri üreticimize ciddi manada zarar verip özellikle peynire yönelik küçükbaş hayvancılığın gelişimini etkilemektedir. Zira bu zararlı peynirler içerisine nişasta, kokmuş ve çürümüş peynir ile kimyasal maddeler konulmak suretiyle ucuza mal edilmekte, kilogramı 10 – 15 TL arasında piyasada satılmakta, maliyeti 20 TL nin üzerinde olan tulum peyniri üreticimiz bu sahte tulum peyniri ile rekabet edememektedir. Bu nedenle insan sağlığına zararlı bu peynirleri üreten işletmelerle Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nün daha etkin mücadele etmesi hatta mevzuatta değişikliğe giderek bu işletmelere daha ciddi yaptırımlarda bulunulması küçükbaş hayvancılığın gelişimi açısından önem arz etmektedir.

4- İlimiz küçükbaş hayvancılığının gelişiminde büyük bir öneme sahip olan Şavak ırkı koyun üzerinde yenilikçi Ar-Ge çalışmalarına ağırlık verilmeli, süt verimi yanında et verimini de içerecek yeni bir ırk üzerinde çalışılmalıdır.

TMO piyasaya müdahale açısından daha aktif hale getirilmelidir.

TMO aracılığı ile ithal edilen arpa ve diğer yem materyalleri ithalat limanı yerine direk illerdeki şube ve ajanslardan besiciye ve fabrikalara talepleri doğrultusunda miktar kısıtlaması olmadan teslim edilmeli, bu şekilde nakliye maliyetlerinin bir kısmına TMO katlanmalıdır.

Kredi ve Destekler

Hayvancılık sektöründe yatırım yapan üreticilerimize miktar kısıtlaması olmaksızın faizsiz kredi verilmelidir.

T.C.
ELAZIĞ TİCARET BORSASI

Kanatlı Hayvan Yetiştiriciliği

- 1- İlimizde TKDK destekleri ile 2010'lu yılların başında kurulan kanatlı çiftliklerinin çoğu atıl hale gelmiştir. Banvit'in yanında ulusal bir üretim firmasının bu alanda potansiyeli olan İlimizde yatırım yapması için çalışmalar yapılmalıdır.
- 2- Organik yumurtacılık (gezen tavuk) özendirilmelidir.
- 3- Üreticinin en önemli maliyet gideri olan yem ham maddelerinde büyük bir oranda ithalat kaynaklı olduğundan bu alanda da üretici desteklenmelidir.

